

T.C.

YARGITAY

9. Hukuk Dairesi

Esas No: 2016/27621

Karar No: 2020/11778

Tarihi: 14/10/2020

» İflasın İşçi Alacakları İçin Açılan Davalara Etkisi

» İşçi Alacağına İlişkin Dava İflas Kararından Önce Açılmışsa İş Mahkemesinde Davaya Devam Edileceği

» İşçi Alacağına İlişkin Dava İflastan Sonra Açılmışsa Ticaret Mahkemesinin Görevli Olacağı

ÖZET: 2004 sayılı Kanun'un 194. maddesinde ayrıkt tutulan "Müstacel haller" den maksat, acele görülmesi gereken ve durduğu takdirde verilecek hükmün faydasız kalacağı gerçeğidir. Bu davalarda hakim takdir hakkını kullanarak müstaceliyet kararı vermek suretiyle yargılamaya devam eder. İşçinin alacaklı olduğu iş hukukuna ilişkin bir dava, işçinin sosyal durumu itibarıyla 2004 sayılı Kanun'un 194. maddenin gayesine uygun görülerek acele işlerden sayılmalı ve ikinci alacaklılar toplantısı beklenmeksizin yargılamaya devam edilmelidir. Bunun yanında kanunun lafzına göre davacıların müflise karşı davaya devam edeceği izlenimi hasıl olmakta ise de masaya dahil mal ve haklar bakımından muflisin yetkisiz kalması keyfiyeti, kendisinin, müstacel de olsa bu davalara taraf olmaya devam etmesine manidir. Bu durum karşısında birinci alacaklılar toplantısı yapılmış ve iflas idaresi teşekkül etmişse, müstacel davalar ikinci alacaklılar toplantısı beklenmeden iflas idaresine karşı; birinci alacaklılar toplantısı henüz yapılmamış ve işin müstaceliyeti icabı iflas idaresinin seçimini dahi beklemeye durum müsait değilse, bu takdirde iflas idaresi muflisin yerini alarak davaya iflasın açılmasından önce davanın görüldüğü iş mahkemesinde devam olunur. Böylece işçinin alacağının tahsili amacıyla iş mahkemesinde açılan davadan sonra işverenin iflasına karar verilmesi mahkemenin görevini etkilemez ise de, işveren muflisin yerine geçecek olanı etkiler.

DAVA: Taraflar arasında görülen dava sonucunda verilen kararın, temyizen incelenmesi iflas idare memurlarından Fatih Mehmet Altay tarafından istenilmekle, temyiz talebinin süresinde olduğu anlaşıldı. Dava dosyası için Tetkik Hakimi E. Yıldırım tarafından düzenlenen rapor dinlendikten sonra dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

YARGITAY KARARI

Davacı İsteminin Özeti:

Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; Davacının, davalı işyerinde sürekli fazla mesai yaptığını, 2014 yılının Ocak ayına kadar zaman zaman fazla mesai ücretlerinin elden verildiğini, fazla mesailerin bordroda gösterilmesini talep etmesine rağmen fazla mesailerinin bordroda gösterilmediğini, maaşının asgari ücretin üzerinde olmasına rağmen bordrolarda asgari ücret olarak gösterildiğini, bu nedenlerle davacının iş sözleşmesine haklı nedenle son verdiğini belirterek kıdem tazminatı ve fazla mesai ücretinin davalıdan tahsilini talep ve dava etmiştir.

Davalı Cevabının Özeti:

Davalı cevap dilekçesi sunmamış, yargılama esnasında sunduğu dilekçelerinde davalı şirketin iflasına karar verildiğini ve davanın iflas memurluğuna ihbarını talep etmiş ve iflas memurluğu adına tebligat çıkartılmıştır.

Mahkeme Kararının Özeti:

Mahkemece, toplanan deliller ve bilirkişi raporuna dayanılarak davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir.

Temyiz :

Karar, iflas idare memuru Fatih Mehmet Altay tarafından temyiz edilmiştir.

Gerekçe:

İflasın açılması, maddi hukuka ilişkin ilişkileri ve hükümleri cebri şekilde etkilediği gibi medeni usul ve icra hukuku kuralları üzerinde de etki meydana getirir. Bu etkilerden biri de görev kurallarında meydana gelen değişikliktir. Görev kurallarındaki değişikliği dava açıldıktan sonra işverenin iflas etmesi hali ve iflas kararı verdikten sonra işçinin işverene dava açması hali bakımından ayrı ayrı incelemek gerekir.

İflasın açılması ile müflisin taraf olduğu hukuk davalarının ikinci alacaklılar toplantısından on gün sonrasına kadar duracağı genel kural ise de, yine bu hükmün müstacel haller, tazminatsız ceza davaları, şeref ve haysiyete tecavüzden ve cismani zararlardan doğan tazminat davaları ile evlenme, ahvalı şahsiye veya nafaka davalarının uygulanamayacağı kabul edilmiştir. [2004 sayılı Kanun](#)’un 194. maddesinde ayrı tutulan “Müstacel haller” den maksat, acele görülmesi gereken ve durduğu takdirde verilecek hükmün faydasız kalacağı gerçeğidir. Bu davalarda hakim takdir hakkını kullanarak müstaceliyet kararı vermek suretiyle yargılamaya devam eder. İşçinin alacaklı olduğu iş hukukuna ilişkin bir dava, işçinin sosyal durumu itibarıyla 2004 sayılı Kanun’ın 194. maddenin gayesine uygun görülerek acele işlerden sayılmalı ve ikinci alacaklılar toplantısı beklenmeksizin yargılamaya devam edilmelidir. Bunun yanında kanunun lafzına göre davacıların müflise karşı davaya devam edeceği izlenimi hasıl olmakta ise de masaya dahil mal ve haklar bakımından muflisin yetkisiz kalması keyfiyeti, kendisinin, müstacel de olsa bu davalara taraf olmaya devam etmesine manidir. Bu durum karşısında birinci alacaklılar toplantısı yapılmış ve iflas idaresi teşekkül etmişse, müstacel davalar ikinci alacaklılar toplantısı beklenmeden iflas idaresine karşı; birinci alacaklılar toplantısı henüz yapılmamış ve işin müstaceliyeti icabı iflas idaresinin seçimini dahi beklemeye durum müsait değilse, bu takdirde iflas idaresi muflisin yerini alarak davaya iflasın açılmasından önce davanın görüldüğü iş mahkemesinde devam olunur. Böylece işçinin alacağının tahsili amacıyla iş mahkemesinde açılan davadan sonra işverenin iflasına karar verilmesi mahkemenin görevini etkilemez ise de, işveren muflisin yerine geçecek olanı etkiler. İflas kararı verildikten sonra işçi işçilik haklarından doğan alacağının dayanağını ve miktarını iflas idaresine bildirir. Alacaklıların alacaklarını kaydettirmeleri için 2004 sayılı Kanun’ın 219/2. maddesinde öngörülen bir aylık sürenin bitiminden sonra, iflas idaresi alacakların doğru olup olmadığını incelemeye başlar. Maddi yönden inceleme sonucu kabul edilen her alacak tespit edilen sıraya göre sıra cetveline kaydedilir. Kabul edilmeyen alacaklar da red sebepleri ile birlikte sıra cetvelinde gösterilir. İflas idaresi 2004 sayılı Kanun’ın 232. maddesinde öngörülen sürede düzenlediği sıra cetvelini iflas idaresine verir ve alacaklıları aynı Kanun’ın 166/2. maddesindeki usule göre ilan yoluyla haberdar eder. Ayrıca iflas masasına müracaat sırasında tebligatı gösterir adres ve tebligat masrafları için avans yatırımlara sıra cetveli tebliğ edilir. Sıra cetveline itiraz davalarında dava açma süresi, görev ve yetki 2004 sayılı Kanun’ın 235. maddesinde düzenlenmiştir. Bu hükme göre dava açma süresinin ilandan itibaren başlayacağı belirtildikten sonra, ayrıca 2004 sayılı Kanun’ın 223/3. maddesi hükmünün saklı olduğu belirtilmiştir. Saklı tutulan hükme göre, iflas masasına müracaat eden alacaklılar tebligatı kabule elverişli adres gösterir, yazı ve tebligat masrafları için avans yatırımlarsa sıra cetveline itiraz davası açma süresi bu alacaklılar hakkında sıra cetvelinin kendilerine tebliğinden

itibaren başlar. Davanın onbeş gün içinde açılması gerekmektedir. Bu süre hak düşürücü süre olup mahkemece kendiliğinden dikkate alınır. 2004 sayılı Kanun'un 235/1. maddesine göre sıra cetveline itiraz davası iflas kararı veren ticaret mahkemesinin bulunduğu yerdeki herhangi bir ticaret mahkemesinde açılabilir. Görevin belirlenmesinde dava değerinin önemi olmadığı gibi, buradaki mahkemenin yetkisi de kamu düzenine ilişkindir. Bu durum karşısında iş mahkemesinde görülmekte olan, işçi alacaklarına yönelik dava sırasında, işverenin iflası halinde dahi, 2004 sayılı Kanun'un 194. maddesi uyarınca, davaya iş mahkemesinde devam edileceği, işverenin işçi alacaklarına ilişkin dava açılmadan önce iflası halinde ise yukarıda belirtilen şekilde hareket ile alacağın iflas masasına kaydedilmemesi halinde, asliye ticaret mahkemesinde kayıt kabul davası olarak açılması gerekir.

Somut olayda, davalı şirket hakkında 15.12.2014 tarihinde iflas kararı verildiğinin davalı tarafça Mahkemeye bildirildiği, bunun üzerine iflas memurluğuna dava dilekçesi ve eklerinin tebliğ edilerek iflas memurluğunun davaya dahil edildiği anlaşılmıştır. Ancak dosya kapsamında davalı şirket hakkında verilen iflas kararına rastlanılmamıştır. O halde Mahkemece, davalı şirketin iflasına hükmedilen dava dosyası getirtilerek, işbu davanın iflas kararının verilmesinden sonra açılıp açılmadığının denetlenmesi gerekmektedir. Davanın, iflas kararından sonra açıldığının anlaşılması halinde dosyanın kayıt kabul davası olacağı gözetilerek Asliye Ticaret Mahkemesinde görülmesi gerektiğinden görevsizlik kararı verilmesi, davanın iflas kararından önce açıldığının tespiti halinde ise davanın kayıt kabul davası olarak sonlandırılması ve yargılama sonucunda hükümedilen harç ve vekalet ücretinin de maktu olarak hüküm altına alınması gereklidir. Bu hususlar gözetilmeden karar verilmesi hatalı olup bozma sebebidir.

Sonuç:

Temyiz olunan kararın yukarıda yazılı nedenle BOZULMASINA, peşin alınan temyiz harcının istek halinde ilgiliye iadesine, 14.10.2020 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.